

АННА АХМАТОВА: РЕКВИЕМ

2. exilové vydání, 1969 (1. exilové vydání: 1963)

Нет, и не под чуждым небосводом,
И не под защитой чуждых крыл, —
Я была тогда с моим народом,
Там, где мой народ, к несчастью, был.
1961

ВМЕСТО ПРЕДИСЛОВИЯ

В страшные годы ежовщины я провела семнадцать месяцев в тюремных очередях в Ленинграде. Как-то раз кто-то «опознал» меня. Тогда стоящая за мной женщина с голубыми губами, которая, конечно, никогда в жизни не слыхала моего имени, очнулась от свойственного нам всем оцепенения и спросила меня на ухо (там все говорили шепотом):

– А это вы можете описать?

И я сказала:

– Могу.

Тогда что-то вроде улыбки скользнуло по тому, что некогда было ее лицом.

1 апреля 1957, Ленинград

ПОСВЯЩЕНИЕ

Перед этим горем гнутся горы,
Не течет великая река,
Но крепки тюремные затворы,
А за ними «каторжные норы»
И смертельная тоска.
Для кого-то веет ветер свежий,
Для кого-то нежится закат —
Мы не знаем, мы повсюду те же,
Слышим лишь ключей постылый скрежет
Да шаги тяжелые солдат.
Подымались как к обеду ранней.
По столице одичалой шли,
Там встречались, мертвых бездыханней,
Солнце ниже и Нева туманней,
А надежда все поет вдали.
Приговор... И сразу слезы хлынут,
Ото всех уже отделена,
Словно с болью жизнь из сердца вынут,

ANNA ACHMATOVOVÁ: REKVIEM

přel. Hana Vrbová, 1990

Mne obloha cizí nechránila,
cizí kraj mě v křídlech neukryl,
já po celou dobu jsem tam žila,
kde můj národ naneštětí byl.
1961

Místo předmluvy

V letech Ježovovy hrůzovlády strávila jsem sedmáct měsíců ve frontách před věznicí. Jednou mě někdo „identifikoval“. Tehdy za mnou stála žena s promodralými rty, která samozřejmě nikdy dřív mé jméno neslyšela, probrala se ze strnulosti, jež nás všechny ovládala, a zeptala se mě šeptem (tam se jinak než šeptem nemluvilo):

„Můžete to všechno vyličit?“

A já jsem řekla:

„Mohu.“

A tenkrát přeletělo něco jako úsměv po tom, co kdysi bývalo její tváří.

Leningrad, 1. dubna 1957

Věnování

Nad tím hořem pukají i hory,
řeky nad ním zůstávají stát,
dveře věznic jsou však na závory
a za nimi „galejnické nory“
a smrtného stesku krutý chlad.
Pro někoho svěží vítr vane,
červánek si lehá do mraků,
my z toho nic dávno nevnímáme,
jen chřestění klíčů nasloucháme,
jen těžkému kroku vojáků.
Vstávaly jsme časně jako na mši
a zděšeným městem spěchaly
než mrtvoly mrtvější a plašší
tam, kde Něva slunce v mlhách zháší
a naděje zpívá vpovzdáli.
Rozsudek... Proud slz vytryskne prudce,
ode všech ji rázem dělí val,
jak když hoře z hrudi rve jí srdce,

ANNA ACHMATOVOVÁ: REKVIEM

přel. Ivanka Jakubcová, 1990

Ne pod nebesy v cizí zemi,
ani tam, kde by někdo křídly kryl, —
byla jsem tehdy s národem mým
tam, kde můj národ, na neštětí, byl.
1961

Místo předmluvy

Ve strašných dnech „ježovštiny“ jsem strávila sedmáct měsíců ve vězeňských frontách. Jednou mě kdosi „poznal“. Tehdy za mnou stojící žena s namodralými rty, která ovšem nikdy neslyšela mé jméno, procitla z obecné strnulosti a šeptem se mne zeptala (tam všichni mluvili šeptem):

– A tohle můžete popsat?

Řekla jsem:

– Mohu.

Tehdy něco jako úsměv přelétlo po tom, co kdysi bylo její tváří.

1. 4. 1957, Leningrad

Věnování

Před tím hořem pohnuly se hory,
velká řeka neproudí.
Pevně vězení jsou na závory.
Za nimi jsou „katoržnické nory“,
stesk a úzkost před smrtí.
Pro koho jen vane vítr svěží,
pro koho je něha červánek —
nevíme, my všichni stejní zdejší
slyšíme jen děsný skřípot dveří,
okované kroky vojáků.
Vstávaly jsme jako na mši ranní,
rozběsněným hlavním městem šly.
Tam se sešli — mrtvých tišší stání,
slunce níž je, mlhy nad Něvami,
v dálce stále slyšet naději.
Rozsudek... A náhle slzy splynou,
ode všech už vzdálena,
jak když život s bolestí ze srdce vyjmou,

Словно грубо навзничь опрокинут,
Но идет... Шатается... Одна...
Где теперь невольные подруги
Двух моих осатанелых лет?
Что им чудится в сибирской выюге,
Что мерещится им в лунном круге?
Им я шлю прощальный мой привет.
Март 1940

ВСТУПЛЕНИЕ

Это было, когда улыбался
Только мертвый, спокойствию рад.
И ненужным привеском болтался
Возле тюрем своих Ленинград.
И когда, обезумев от муки,
Шли уже осужденных полки,
И короткую песню разлуки
Паровозные пели гудки.
Звезды смерти стояли над нами,
И безвинная корчилась Русь
Под кровавыми сапогами
И под шинами черных марушь.

1

Уводили тебя на рассвете,
За тобой, как на выносе, шла,
В темной горнице плакали дети,
У божницы свеча оплыла.
На губах твоих холод иконки.
Смертный пот на челе... не забыть! —
Буду я, как стрелецкие женки,
Под кремлевскими башнями выть.
1935

2

Тихо льется тихий Дон,
Желтый месяц входит в дом,

Входит в шапку набекрень,
Видит желтый месяц тень.

Эта женщина больна,
Эта женщина одна,

jako když jí smýkly hrubé ruce.
Vrávorá... Je sama... Jde však dál...
Kde jste vy, co dva roky jste byly
sestrami mých nepřičetných dní?
O čem vichr nad Sibiří kvílí,
co jste z kruhu luny vyvěstily?
Posílám vám pozdrav poslední.
Březen 1940

Prolog

Tenkrát úsměv měl jen mrtvý v líci,
že je mrtvý, ze srdce byl rád,
tenkrát jen přívěskem na věznici
zbytečným byl celý Leningrad.
Tenkrát, když zoufalstvím zešileli
v houfech šli trestanci zmučení,
jen sirény lokomotiv zněly
v teskně krátké písni loučení.
Hvězdy smrti stály na obloze.
Nevinná a ustrašená Rus
vozila se v policejním voze
zkrvavená těžkou botou hrůz.

I/

Odvedli tě brzy na úsvitě,
jak za rakví šla jsem, v hrdle ston,
v úzké sínce nařikalo dítě,
dohořela svíčka u ikon.
Svatý obrázek k rtům přitištěný
a smrtelný pot na čele tvém...
Tak tě budu vidět a jak ženy
střelců vzlykat u kremelských stěn.
Moskva, podzim 1935

II/

Don se noří do ticha,
k domu měsíc pospíchá,

na stranu má čepici,
stín potkává v světnici.

Ta žena je nemocná,
osamělá, bezmocná —

jako když s ním hrubě naznak smýknou,
jde však... Potáci se... Samotná.
Kde jsou nyní družky sdílející
se mnou stovky hrůzoplých dní?
Co jim vyjevuje Sibiř ve vánici,
co se mihotá tam v kruhu při měsíci?
Posílám jim pozdrav poslední.
Březen 1940

Úvod

Tehdy bylo to, když usmíval se
jenom mrtvý, svému klidu rád.
Když jak nepotřebný přívěs zdál se
vedle vězení svých Leningrad.
A kdy dlouhé pluky odsouzených,
zešílených mukou šly
a kdy krátkou píseň rozloučení
píšťaly na vlcích zpívaly.
Hvězdy smrti zde se zastavily
a zem krčila se, bez viny,
pod botami krvavými,
pod antony černými.

1/

Časně nad ránem odváděli tě,
jako pohřeb jsem za tebou šla.
V těsném pokoji plakalo dítě,
světní svíčka se roztavila.
Měls chlad ikonky na svých rtech šedých,
v tváři smrtelný pot. — V paměť vrýt!
Budu tak jako po střelcích ženy
týdny u věží kremelských výt.
1935, podzim, Moskva

2/

Ztichly vody po Donu,
vchází měsíc do domu,

žlutý v kosé čepici.
Žlutý měsíc vidí stín.

Ta žena je nemocná,
ta žena je samotná.

Муж в могиле, сын в тюрьме,
Помолитесь обо мне.

3

Нет, это не я, это кто-то другой страдает.
Я бы так не могла, а то, что случилось,
Пусть черные сукна покроют,
И пусть унесут фонари...
Ночь.

4

Показать бы тебе, насмешнице
И любимице всех друзей,
Царскосельской веселой грешнице,
Что случится с жизнью твоей —
Как трехсотая, с передачею,
Под Крестами будешь стоять
И своей слезою горячею
Новогодний лед прожигать.
Там тюремный тополь качается,
И ни звука — а сколько там
Неповинных жизней кончается...

5

Семнадцать месяцев кричу,
Зову тебя домой.
Кидалась в ноги палачу,
Ты сын и ужас мой.
Все перепуталось навек,
И мне не разобрать
Теперь, кто зверь, кто человек,
И долго ль казни ждать.
И только пыльные цветы,
И звон кадилый, и следы
Куда-то в никуда.
И прямо мне в глаза глядит
И скорой гибелью грозит
Огромная звезда.
1939

muž v hrobě, syn v temnici.
Pane, odpust' hříšnici.

III/

Ne, to ne já, to kdosi jiný trpí,
já bych tak nemohla... Všechno to, co se stalo,
ať do černého sukna zahalí
a lucerny ať odnesou pryč...
Noc.

IV/

Měl ti tenkrát u Carského Sela,
když jsi ještě samý vtip a žert
bezstarostně s druhý dováděla,
někdo říct, jak budeš za pár let
U křížů stát na vězeňském dvoře
třístá v řadě stejně zoufalých
s uzlíčkem a horkou slzou hoře
propalovat novoroční sních.
Co zmučených, utrýzněných očí
zná vězeňský topol za branou.
Co nevinných životů tam končí.
1938

V/

Sedmnáctý měsíc plný běd,
synu můj předražený,
muko má, tě volám domů zpět
a klečím před vrahy.
Nevím, co je pravda a co klam,
kdo člověk a kdo sup,
nevím, kdy tvůj ortel čekat mám,
kde je líc a kde rub.
Zvon, kadidlo, konec naděje,
zaprášené květy, šlépěje
z prázdnoty do prázdnot.
Jen obrovská hvězda pobledlá,
strašná hvězda smrti pohlédla
v oči mé přes temný horizont.
1939

V hrobě muž, syn vězněný,
vzpomeňte si v modlení.

3/

Ne, nejsem to já, to někdo jiný trpí.
Já bych tak nemohla, a to, co se stalo,
ať černá sukna pokryjí
a ať odnesou lucerny...
Noc.

4/

Ukázat tehdy tobě, smavá dívčice
a oblíbenko přátel všech,
veselá carskoselská hříšnice,
jak bude se tvůj život utvářet,
jak s balíčkem tu, tisící,
u Křížů budeš stát
a pod tvou slzou pálicí
bude led novoroční tát.
Vězeňský topol vítr stáčí
a ani zvuk – a kolik tam
nevinných životů se ztrácí...
1938

5/

Měsíce křičím, noci, dny,
domů tě volávám.
Katu se vrhám pod nohy,
jsi syn a hrůza má.
Spletlo se všechno odvěké
a nelze oddělit,
kdo zvíře a kdo člověk je,
k popravě dlouho-li.
Zbývají skvostné květiny
a kadidlové zvonění
a stopy – v nikam jdou...
Obrovská hvězda přímo mně
do očí hrozí neklamně
už brzkou záhubou.
1939

6

Легкие летят недели,
Что случилось, не пойму.
Как тебе, сынок, в тюрьму
Ночи белые глядели,
Как они опять глядят
Ястребиным жарким оком,
О твоём кресте высоком
И о смерти говорят.
1939

7

ПРИГОВОР

И упало каменное слово
На мою еще живую грудь.
Ничего, ведь я была готова,
Справлюсь с этим как-нибудь.

У меня сегодня много дела:
Надо память до конца убить,
Надо, чтоб душа окаменела,
Надо снова научиться жить, —

А не то . . . Горячий шелест лета,
Словно праздник за моим окном.
Я давно предчувствовала этот
Светлый день и опустелый дом.
1939. Лето

8

К СМЕРТИ

Ты все равно придешь — зачем же не теперь?
Я жду тебя — мне очень трудно.
Я потушила свет и отворила дверь
Тебе, такой простой и чудной.
Прими для этого какой угодно вид,
Ворвись отравленным снарядом
Иль с гирькой подкрадись, как опытный бандит,
Иль отрави тифозным чадом.
Иль сказочкой, придуманной тобой
И всем до тошноты знакомой, —
Чтоб я увидела верх шапки голубой
И бледного от страха управдома.

VI/

Letí, letí lehké týdny,
co se stalo, nechápu.
Bílých nocí přisvit klidný
zářil na tvou útrapu.
Každou noc žhne v temné mříži
jestřábi zrak bodavý
a vypraví o tvém kříži
a o smrti vypraví.
Jaro 1939

VII/

Rozsudek

A dopadlo slovo jako skála
na mé srdce ještě živoucí.
Já ten konec dávno předvíдала,
nepočítám s níčí pomocí.

Vím, že bude mnoho času třeba,
mnoho síly, mnoho zapření,
než svou paměť pohřbím, žal se vstřebá,
duše zkamení a já se s ní

naučím žít... Venku nebe sálá,
trávy šumí letním neklidem —
a já přece dávno předvíдала
tento prázdňý dům a světlý den.
Dům Fontán, léto 1939

VIII/

Smrti

Když stejně přijdeš, tak proč ne hned nyní?
Těžko mi je, slituj se nade mnou.
Zhasla jsem, dveře otevřela v síni,
čekám tě — prostou, krásnou, tajemnou.
Vyber si jednu z nepřebných podob,
měj sochor v ruce jako bandita,
otrav mě, zastřel nebo tyfem porob,
přijď do horečných vidin zavítá.
V pohádce vypít záhubu mou dej mi,
v té, kterou známe všichni nazpaměť,
ať vidím přes modř čapky policejní
tvář domovníka bílou jako zeď.

6/

Letí týdny ledabylé.
Co se stalo, chápu-li?
Jak ti, synku, do cely
dívaly se noci bílé
a jak znovu hledí za oknem
ostrým okem jestřábím.
O smrti ti rozpraví,
o tvém kříži vysokém.
1939, jaro

7/

Rozsudek

Pod kamenným slovem sténá
stále ještě živá duše má.
Nevadí. Jsem připravena,
nějak se s tím vyrovnám.

Po celý den budu mít co dělat:
Musím paměť zcela zahubit,
přimět duši, aby zkameněla,
musím znovu naučit se žít.

Ale to ne... Venku léto sálá,
jako svátek šumí za oknem.
Velmi dávno už jsem předvíдала
tento pustý dům a světlý den.
1939, léto, Dům fontán

8/

Smrti

Ty stejně ke mně přijdeš — proč ne teď?
Je mi moc těžko. Zhasila jsem světlo
a otevřela dveře. Čekám tě,
tebe, tak prostou a tak skvělou.
V podobě jakékoli zjev se mi,
vleť jako otrávená střela
nebo se přikrad' jako lupič zkušený,
až tyfem budu rozhořelá.
Anebo pohádkou svou otrav mne,
jež je všem k nevolnosti známá,
ať vidím vršek čapky modravé,
bledého strachem domovníka zrána.

Мне все равно теперь. Клубится Енисей,
Звезда полярная сияет.
И синий блеск возлюбленных очей
Последний ужас застигает.
19 августа 1939, Фонтанный дом

9
Уже безумие крылом
Души закрыло половину,
И поит огненным вином
И манит в черную долину.

И поняла я, что ему
Должна я уступить победу,
Прислушиваясь к своему
Уже как бы чужому бреду.

И не позволит ничего
Оно мне унести с собою
(Как ни упрашивай его
И как ни докучай мольбою):

Ни сына страшные глаза —
Окаменелое страданье,
Ни день, когда пришла гроза,
Ни час тюремного свиданья,

Ни милую прохладу рук,
Ни лип взволнованные тени,
Ни отдаленный легкий звук —
Слова последних утешений.
4 мая 1940, Фонтанный дом

10
РАСПЯТИЕ
*«Не рыдай Мене, Мати,
во гробе сущу».*

I
Хор ангелов великий час восславил,
И небеса расплавились в огне.
Отцу сказал: «Почто Меня оставил!»
А Матери: «О, не рыдай Мене...»

Vše je mi jedno. Z mlhy Jeniseje
polární hvězda svítí do noci
a v tmě konejší hrůzu beznaděje
jas modrých očí, milý, horoucí.
Dům Fontán, 19. srpna 1939

IX/
Šílenství černou perutí
půl duše už mi obestřelo,
oheň mě vypít přinutí,
v údolí stínů svrhne tělo.

Z horečky mluvím do rána –
a zdá se mi, že jiný blouzní...
Vím, není pro mě záchrana,
vím, jeho triumf bude hrozný,

nelekne se mých protestů,
mých modliteb se lehce zhostí,
nedovolí mi na cestu
vzít ani kousek minulosti,

tvář syna s mrtvým pohledem,
ani mé hoře zkamenělé,
ani ten bouřný soudný den,
hodinu rozloučení v cele,

stisk rukou chladnějších než led,
stín lípy na zdi roztančený,
skomírající echo vět,
mír posledního utěšení.
4. května 1940

X/
Ukřižování
*„Neplač, matko, pro mne
v hrobě ležícího.“*

1/
Nebesa vzplála brunátná a žhnoucí,
andělské kůry pěly z plných plic.
„Proč opustils mne, bože?“ řekl otci
a matce řekl: „Neplač pro mne víc.“

Ted' je vše jedno. Dravá řeka, les,
polární hvězda chladně září.
A milovaných očí modrý lesk
se na poslední hrůzu snáší.
19. 8. 1939, Dům fontán

9/
Šílenství už mi křídlem svým
zakrylo duši z poloviny.
Napájí vínem ohnivým
a vábí mezi čerstvé stíny.

Vítězství jemu přiznat mám,
to už jsem pochopila,
když blouzněním svým naslouchám,
už jako kdyby cizí byla.

A nedovolí vůbec nic,
vůbec nic vzít si s sebou,
ať přemlouvám ho sebevíc,
zkouším to s prosbou vřelou:

ani ne strašné oči synovy –
to utrpení zkamenělé,
ani den bouře, krutých chvil,
hodinu navštívení v cele,

ani stisk milých, chladných ruk,
ani stín lípy v mocném chvění,
ani ten lehký dálný zvuk –
slov posledních utěšení.
4. 5. 1940, Dům fontán

10/
Ukřižování
*„Ne rydaj mene mati,
vo grobe sušču...“*

1/
Chór andělů zní k slávě velké chvíle,
nebesa, roztavena ohněm, žhnou.
On otci řekl: „Proč jsi opustil mne?“
A matce: „Neplač nade mnou...“

II

Магдалина билась и рыдала,
Ученик любимый каменел,
А туда, где молча Мать стояла,
Так никто взглянуть и не посмел.
1940–1943

ЭПИЛОГ

I

Узнала я, как опадают лица,
Как из-под век выглядывает страх,
Как клинописи жесткие страницы
Страдание выводит на щеках,
Как локоны из пепельных и черных
Серебряными делаются вдруг,
Улыбка вянет на губах покорных,
И в сухоньком смешке дрожит испуг.
И я молюсь не о себе одной,
А обо всех, кто там стоял со мною,
И в лютый холод, и в июльский зной,
Под красною ослепшею стеною.

II

Опять поминальный приблизился час.
Я вижу, я слышу, я чувствую вас:

И ту, что едва до окна довели,
И ту, что родимой не топчет земли,

И ту, что, красивой тряхнув головой,
Сказала: «Сюда прихожу, как домой»

Хотелось бы всех поименно назвать,
Да отняли список, и негде узнать.

Для них соткала я широкий покров
Из бедных, у них же подслушанных слов.

О них вспоминаю всегда и везде,
О них не забуду и в новой беде,

И если зажмут мой измученный рот,
Которым кричит стомиллионный народ,

2/

V pláči si rvala vlasy Magdalena,
učedník v kámen proměněný zbled,
jen tam, kde stála matka hořem nemá,
se neodvážil nikdo pohledět.

Epilog

1/

Poznala jsem, jak tváře propadají,
jak velké hoře, velká muka žen
se v klínopise ostrých vrásek tají,
jak v stínu víček strach je přikřčen,
jak vlasy plavé, smolně černé, krásné
se proměňují náhle v stříbrné,
jak na rtech každé pousmání hasne,
jak vyschlý smích úlekem zatrne.
Nejenom za mou duši obolenou
se modlím. Všechny spasit chtěla bych,
co pod osleplou rudou stěnou se mnou
snášely mráz i žár dnů srpnových.

2/

Světím svátky mrtvých jako každý rok.
Zas vás všechny vidím, slyším zas váš krok.

Vidím tu, co k oknu sotva dověkli,
vidím tu, co dávno v černém hrobě tlí,

i tu mladou, krásnou, která s úžasem
řekla, že už chodí jako domů sem.

Každou z nich bych zvala jménem nejradši,
seznam mi však vzali – paměť nestačí.

Z jejich slov a nářků tkám své rekviem
jako pokrov, kterým rakev přikryjem,

na ně vzpomínám si, ať jsou kdekoli,
pro ně v neštěstí mě srdce zabolí –

a kdyby snad někdo zardousil můj zpěv,
v němž sto miliónů vykřičelo hněv,

2/

Magdalena hořce naříkala,
v kámen milý učedník se změnil.
Ale tam, kde mlčky matka stála,
vzhlednout tam se nikdo neosmělil.
1940

Epilog

1/

Poznala jsem, jak uvadají lidé.
Jak pozvolna strach oči přetváří.
Jak klínopisu stránky lité
strádání zapisuje do tváří.
A z vlasů černých, hnědých, plavých
jak najednou jsou vlasy stříbrné.
Pokorná ústa, úsměv vadne na nich
a suchounký smích úlek přetrhne.
Modlím se, a to nejen za sebe,
za všechny, kdo tam tehdy stály se mnou,
v třeskutém mraze, v letní sálavě,
pod rudou, nevidoucí stěnou.

2/

A opět se pamětní blíží čas.
Já vidím, já slyším, já cítím vás:

Tu, která už sama jít neumí,
i tu, jež už nechodí po zemi.

Tu krásnou, jež zmáhajíc únavu,
mně říkala: „Jdu sem jak k domovu.“

Jak chtěla bych všechny je jménem zvat,
však zápisník vzali, jak jména znát.

Všem širou jsem pokrývku sešila
z vět bédných, jež u nich jsem slyšela.

A vzpomínám, vždy, všude, na všechny
a budu i v novém svém neštěstí.

A jestliže zacpou mi bolný ret,
jímž křičí můj mohutný národ teď,

Пусть так же они поминают меня
В канун моего поминального дня.

А если когда-нибудь в этой стране
Воздвигнуть задумают памятник мне,

Согласье на это даю торжество,
Но только с условием — не ставить его

Ни около моря, где я родилась:
Последняя с морем разорвана связь,

Ни в царском саду у заветного пня,
Где тень безутешная ищет меня,

А здесь, где стояла я триста часов
И где для меня не открыли засов.

Затем, что и в смерти блаженной боюсь
Забывать громыхание черных марушь,

Забывать, как постылая хлопала дверь
И выла старуха, как раненый зверь.

И пусть с неподвижных и бронзовых век
Как слезы струится подтаявший снег,

И голубь тюремный пусть гулит вдали,
И тихо идут по Неве корабли.
1940. Март

je prosím, než paměť čas jim zakalí,
ať zádušní svíčku za mě zapálí.

A jestli se jednou v této zemi lid
rozhodne můj pomník někde postavit,

já tu velkou poctu přijmu v pokoře,
jenom prosím, aby nestál u moře

na břehu mých dětských her i soužení
– s mořem už si nejsme dávno soužení –

ani v carském parku za tím rozcestím,
kde mě dodnes hledá osamělý stín.

Postavte mi pomník za zdí u cely,
kde jsme tři sta hodin čekat musely,

abych slyšela i v hluchém záhrobí,
jak tmou policejní klakson zatroubí,

jak odporně skřípe brána zavřená,
jak zvířecky křičí chorá stařena.

Ať mi ještě z mrtvých očí bronzových
jak veliké slzy kane zvlhlý sníh,

ať vrkají v soudním dvoře holubi
a na Něvě šátek mává z paluby.
Dům Fontán, březen 1940

ať každá z nich na mne si vzpomene,
až bude den výročí smrti mé.

A jestliže tato zem bude chtít
snad jednou můj památník postavit,

já souhlas svůj dám k této oslavě,
však s podmínkou památník nestavět

tam u moře ve městě zrození –
je přerváno poslední spojení,

či v proslulém parku, tam u kmene,
kde útěchy stín nemá, hledá mne.

Však tady, kde stála jsem spoustu dní
a kde pro mne okénko nezvedli.

To proto, že v posmrtné blahé dny
chci vědět, jak hučely antony,

jak dveře tam bouchaly protivně,
šla stařenka jak zvíře raněné.

A z víček mých bronzových, nehybných
jak slzy ať stékává mokřý sníh,

ať věžeňský holub zní v korunách
a proplouvá tichá loď po vodách.
Březen 1940